

PRAVILNIK O ODREĐIVANJU POSLOVA KOJI SE SMATRAJU UMETNIČKIM I STARIM ZANATIMA, ODNOSNO POSLOVIMA DOMAĆE RADINOSTI

- "Službeni glasnik RS", br. 21/2005 i 1/2010 -

*Ovaj pravilnik je donet na osnovu člana 48. stav 3. Zakona o privrednim društvima i člana 2. stav 3. Zakona o privatnim preduzetnicima, a stupio je na snagu 12. marta 2005. godine.
Poslednje izmene i dopune stupile su na snagu 20.1.2010. godine.*

Član 1.

Ovim pravilnikom bliže se određuju poslovi koji se smatraju umetničkim i starim zanatima, odnosno poslovima domaće radinosti.

Član 2.

Umetničkim zanatima u smislu ovog pravilnika smatraju se poslovi oblikovanja plemenitih materijala, kamena, metala, drveta, tekstila, stakla i drugih materijala, pri čijoj izradi dolazi do izražaja lični ukus i veština proizvođača po njegovoj zamisli ili nacrtu, odnosno po zamisli ili nacrtu drugog lica.

Umetničkim zanatima iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) izrada ćilima, tapiserija i drugih umetničkih tkanja;
- 2) umetnička obrada drveta, kamena, stakla, gline, gipsa i sličnih materijala;
- 3) umetnička obrada plemenitih metala (kujundžijsko-filigiranski; zlatarsko-juvelirski i sl.);
- 4) brušenje dragog i poludragog kamena;
- 5) ručna izrada umetničkih gravura i pečata;
- 6) kaligrafija (kaligrafsko pisanje);
- 7) umetnička izrada predmeta od kovanog gvožđa, bakra i drugih metala;
- 8) slikanje na tekstilu i tekstilnim vlaknima;
- 9) umetnički vez;
- 10) umetničko štopovanje;
- 11) izrada u drvetu umetničkih predmeta, intarzija i duboreza;
- 12) izrada i restauracija stilskog nameštaja;
- 13) restauracija starih i raritetnih knjiga, slika i sl.;
- 14) umetnička obrada poveza: knjiga, albuma i sl. (umetnički knjigovezački zanat);
- 15) izrada i restauracija umetničkih fotografija;
- 16) konzervacija, restauracija i rekonstrukcija pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara;
- 17) preparacija i konzerviranje papira, tekstila, kože, drveta, keramike, stakla, kamena, metala, zidnih i štafelajnih slika;
- 18) slikanje na staklu, keramici, drvetu, kamenu, jajima, tikvama i sličnim predmetima i materijalima;
- 19) izrada sobnih i drugih svetiljki i senila;
- 20) ručna izrada ukrasnih i umetnički oblikovanih predmeta od papira i kartona;
- 21) umetnička izrada, odnosno dorada sakralnih i drugih ukrasnih i upotrebni predmeta i ikonopisa, pozlaćivanjem - ručnim oblikovanjem i nanošenjem zlatnih listića (pozlatarstvo);
- 22) umetnička izrada nakita od metala (osim plemenitih), klirita, stakla, štrasa i sličnog materijala;
- 23) umetnička izrada vitraža;
- 24) modisterijski zanat (umetnička-pretežno ručna izrada šešira i drugih vrsta kapa sa pratećim detaljima i izrada rukavica);
- 25) krojenje i šivenje scenskog kostima;
- 26) BRISANA JE ("Službeni glasnik RS", broj 1/2010);
- 27) ručna izrada umetnički oblikovanih maketa (brod, krst i sl.) u staklenim flašama i sličnim ambalažama i drugih umetnički oblikovanih suvenira;
- 28) oružarski zanat za izradu kopija nefunkcionalnog oružja prema postojećim muzejskim uzorcima vatrenog i hladnog oružja, kao i prateće opreme za to "oružje".

Član 3.

Starim zanatima u smislu ovog pravilnika smatraju se poslovi izrade i dorade predmeta na način, pod uslovima i od materijala kojima se čuva i održava izraz tradicionalnog narodnog stvaralaštva.

Starim zanatima iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) lončarski (grnčarski), crepuljarski;
- 2) kolarski;
- 3) kazandžijski (kotlarski);
- 4) bačvarski, pinterski i kačarski;
- 5) ručna izrada satova i časovnika i delova za iste (sajdžijski);
- 6) terzijsko-abadžijski;
- 7) jorgandžijski;
- 8) oštrački (brusački);
- 9) kovačko-potkivački;
- 10) izrada zvana svih vrsta (zvonolivački) i praporaka;

- 11) opančarski;
- 12) kožarski (tabački);
- 13) kožuharski (ćurčijski);
- 14) remenarski-sedlarski (ručni duborez u koži, presovanje u koži i sl.);
- 15) drvodjeljski;
- 16) klomparski i izrada nanula;
- 17) asurdžijski;
- 18) papudžijski;
- 19) mutavdžijski;
- 20) drndarski (vunovlačarski);
- 21) užarski;
- 22) kamenorezački;
- 23) korparsko-pletarski i izrada predmeta od like, rogoza, komušine, rafije, slame, trske, site i sl.;
- 24) voskarsko-liciderski;
- 25) kaldrmdžijski;
- 26) gajtandžijski;
- 27) stakloduvački;
- 28) bojadžijski;
- 29) sapundžijski;
- 30) vlasuljarski;
- 31) sitarski i rešetarski.

Starim zanatima smatraju se i:

- 1) pečenje kreča, ćumura i pravljenje katrana;
- 2) izrada fenjera (ferala);
- 3) izrada grebena za grebanje vune i kućine;
- 4) izrada grebena i brda za tkanje;
- 5) popravka, kalaisanje, emajliranje i cinkovanje posuda;
- 6) izrada kaljeva za peći i vatrostalne opeke;
- 7) izrada i restauracija narodnih muzičkih instrumenata na tradicionalan način (gusle, frule, dvojnice, gajde, okarine, violine i sl.);
- 8) valjanje (stupanje) sukna;
- 9) tkanje tepiha, platna, svile i dr.;
- 10) proizvodnja svile na tradicionalan način;
- 11) izrada četki, metli i drugih sličnih proizvoda (od dlake, sirka, pruća, žilica i sl.);
- 12) kopanje bunara;
- 13) izrada mlinskih kamenova i bruseva;
- 14) prepariranje i punjenje ptica i životinja;
- 15) prečišćavanje perja;
- 16) ručno ispiranje zlata na tradicionalan način;
- 17) ručno pletenje ribarskih mreža;
- 18) prevoz fijakerom (fijakerista).

Član 4.

Starim zanatima u smislu ovog pravilnika smatraju se i zanati kojima se priprema i proizvodi hrana, na tradicionalan način.

Starim zanatima iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) bombondžijski;
- 2) medičarski;
- 3) sodadžijski;
- 4) bozadžijski;
- 5) crevarski;
- 6) priprema pojedinih proizvoda od mesa i mleka i biljnih proizvoda na tradicionalan način;
- 7) mlevenje žitarica preko vodenica - potočara;
- 8) priprema hleba pod sačem i u crepulji.

Član 5.

Starim zanatima u smislu ovog pravilnika smatraju se i građevinski zanati čiji su proizvodi u celini (ili većim delom) građevinski objekti. Ovim zanatima održavaju se i/ili obnavljaju spomenici tradicionalne kulture koji su pod posebnom zaštitom države.

Starim zanatima iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) gradnja i/ili rekonstrukcija u tehnicu suhozida;
- 2) gradnja i/ili rekonstrukcija u tehnicu naboja, nabijača;
- 3) gradnja i/ili rekonstrukcija tehnikom bondruka;
- 4) izrada šindre (za pokrivanje kuća, privrednih zgrada i crkava brvnara);
- 5) proizvodnja ćerpiča i zidanje ćerpičem.

Član 6.

Domaćom radinošću u smislu ovog pravilnika smatraju se poslovi izrade i dorade predmeta kod kojih preovlađuje ručni rad i koji imaju estetsko obeležje izraženo narodnom umetnošću.

Domaćom radinošću iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) pletenje;
- 2) tkanje;
- 3) kukičanje-heklanje i necovanje (izrada čipke, stolnjaka, ukrasnih detalja, odevnih predmeta i sl.);
- 4) vez raznih tekstilnih proizvoda;

- 5) premotavanje i upredanje (cvirnovanje) konca i vune;
- 6) izrada suvenira;
- 7) izrada narodnih nošnji;
- 8) izrada predmeta sa narodnim vezom;
- 9) izrada proizvoda drvene domaće galanterije (vretena, preslice, oklagije, drvena korita, kalice i sl.);
- 10) ručna izrada predmeta od sitnih otpadaka od kože, tekstila, klirita i sličnih materijala.

Član 7.

Proizvodi iz čl. 2, 3, 4. i 6. ovog pravilnika, pored deklaracija i oznaka propisanih za tu vrstu proizvoda, mogu biti posebno označeni nazivom: "proizvod starog zanata", "proizvod umetničkog zanata" ili "proizvod domaće radinosti" i stilizovanom oznakom otvorene šake.

Ako su predmeti iz člana 3. ovog pravilnika istovremeno i predmeti opšte upotrebe, kao i hrana iz člana 4. ovog pravilnika, namenjeni za javnu potrošnju, pre stavljanja u promet ti predmeti, odnosno hrana moraju biti snabdeveni i ispravom proizvođača da, na osnovu laboratorijskih ispitivanja, odgovaraju propisima o zdravstvenoj ispravnosti, odnosno bezbednosti hrane.

Posebno označavanje iz stava 1. ovog člana vrši se po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za poslove privrede.

Proizvođač može proizvode iz stava 1. ovog člana, označiti i svojim znakom - znakom proizvođača, čiju sadržinu, oblik i dimenzije sam određuje, u skladu sa propisima.

Član 8.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi *Pravilnik o određivanju poslova koji se smatraju umetničkim i starim zanatima, odnosno poslovima domaće radinosti* ("Službeni glasnik RS", broj 86/2002).

Član 9.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".